

Fiiggetlen Hajduság

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:

BOR JÁNOS.

Felelős szerkesztő:

Dr. vitéz SIMON ÁRPAD.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszlón, I., Rákóczy-ut
289. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egyvegyed évre
2 pengő 50 fillér. Vidéki előfize-
tőknek 3 pengő. — Lapzártá
szombaton délelőtt 10 órakor.

Sorscsapás.

A magyar mezőgazda és földműves-munkás társadalmat közvetlen az aratás kezdete előtt végzetes, mondhatni döbbenetes csapás érte. Közvetlen az aratás előtt, amikor a gazda, a részes, a munkás reményteljes örömmel várta gyönyörűség munkájának, egész esztendei buzatermésének, reménységének betakarítását, a buzatermést olyan váratlan és súlyos természeti csapás érte, amilyenre elkészülve egyáltalán senki nem volt s amilyenre talán a legöregebb gazdák sem emlékeznek. Jött egy észbontó forrás, egy döbbenetes afrikai hőség, mely a sok reményt ígérő gyönyörű kalásztengert összemorzsolta, belőle a magtermést kiégette, összesorvasztotta, pelyhává zsugorította. A csapások eme gemsemisítő jelenségét követte, mikor már ugyszólván csak órák választottak el az élet betakarításától, egy másik természeti csapás: a gabona rozsdá. Ez a két romboló elem az amugy is nyomoruságos megélhetési viszonyokat még siralmasabbá, még kilátástalanabbá tette. Esztendei becsületes, törekvő munka, fölemelő kilátás, őszintén várt anyagi, gazdasági jobbulás lehetőségére romba dőlt. Az aranyló sárga kalásztenger helyett rőt-színű rozsdavörös gabonatáblák, üresfejú, aszott, apadtszemű tönkrement kalászkok fogadták a határszemlélt. A gazda és a munkás hombárjába, zsákjába csak a füstbement reménység, a marcangoló keserűség s a fájdalom emésztő könnyűi maradtak. Szomorú arcu, kétségbeesett lelkű kiscsapatok, éhező földműves-munkások ezrei kérdezik: Ur Isten! Mi lesz velünk? Honnan lesz kenyérünk, miből lesz megélhetésünk?!

Határaink nagyrésze halálosan csendes, megrázóan szomorú. Nem hallatszott most aratás alatt a marokszedő leányok vig nótája, édes kacagása; az ifjú munkások sem keltek versenyre dalaikban a mezők dalnokával, a pacsirtával. Söhajokkal, panasztengerrel van megteleve Bocskay fejedelem ősi rögének minden talpalattnyi területe. Az élet nagy kaszája javarészt learatta búzáinkat; learatta azt a legfőbb jövedelmi forrást, amelyen kezdette és amelyre fektette a gazda, a munkás, a részes a maga számítását; amelyre irányította gazdaságának, háztartásának kiadási többletét.

Súlyos megpróbáltatások következnek reánk ismét. Könnyűek ömlenek végig a magyar földművelő nép gondbarázdás arcán. A szétszaggatott magyar haza kiscsapatjai, kétkézi munkásai, iparosai, kereskedői, tisztviselői lehajtott fővel állanak a sorscsapás eme megmáshatatlanság, fájdalmas valósága előtt, mely annyi balszerencse után szegény magyarokra ismét reánk nehezedett.

Egyetlen reménységünk maradt volna még: a kukorica. Ámde a roppant forrás oly irtózatossá erőtombol a csonkaország vetésterületei felett s az esőhiány oly rendkívüli, hogy már hinni sem merünk egy jobb lehetőségben, egy kiadósabb tengeri termésben.

Fájdalmas, leverő hatású és aggodalmas jelenség a buzatermés nagy tömegének elpusztulása országos szempontokból is. A közadókat és egyéb közterheket a kiscsapat ember legnagyobb részét ebből a jövedelmi forrásból igazította el. A bajba jutott kiscsapat közönség a négy hónapra szabott kiméleti idő leteltével búzája jövedelméből intézte volna el bajait s most

kiderül, hogy nagyon sokaknak még vetőmagja se lesz. A földműves munkás ember se tudja megszerezni téli ételmét, kenyérét, ruházatát, tüzevalóját, a család fentartáshoz szükséges egyéb kellékeket. Százerek fognak munka és kereset nélkül maradni. Iparos, kereskedő, vállalkozó, gyáros, tisztviselő mind a virágzó mezőgazdaságra fekteti boldogulását, jövőjét, fennmaradását. Ez az alap most már nagyobb részt romokban hever. Mindnyájunk Ura, Istene!

A szeretet törvénye győzzön-e, vagy Marx?

A nyomor, az inség minden időben nagy kerítőnek bizonyult, mert a nélkülözhető ember sok mindenre hajlandó és sok esetben nem tud, vagy nem akar különbséget tenni a jó és rossz között.

Lélekkufarok mindig voltak és vannak, akik az embernek ezt a gyöngéjét iparkodtak és iparkodnak a maguk önző céljaira kihasználni, hogy a nélkülözhető tömegeket egy soha meg nem valósítható földi paradicsom eljöveteleivel hitegették és hitegetik. És hogy ennek eljöveteleiben az emberek jobban higgyenek, élénk színekkel, hangzatos frázisokkal ecsetelik ugy írásaikban, mint szónoklataikban az amugy is közismert nyomort és inséget, azzal a nagyon is világos cézzel, hogy minél nagyobb foku legyen az elégedetlenség.

Ők, a maguk szempontjából nagyon ügyes taktikával dolgoznak; ők tudják, hogy nekik egy a mai fennálló társadalmi berendezkedéssel teljesen elégedetlen embertömeg előtt van csak létjogosultságuk.

Olyan emberek között azonban, akik ha nincsenek is a viszonyokkal teljesen megelégedve, de mégis tudják mérlegelni, hogy az adott viszonyok között mit lehet és mit nem megvalósítani és így nem egykönnyen hajlandók hinni egy földi Eldorádó eljöveteleiben tehát a gondolkodni tudó és akaró emberek között nincs talajuk a lélekkufaroknak.

Távol áll tőlünk, hogy a meglevő bajok fölött napirendre akarunk lépni. Nem szándékunk a nyomor és inség e'it szemel hunyni. Tudjuk mi azt nagyon jól, hogy

Adj a te becsületes magyar néped szívébe romolhatatlan erőt, kiolthatatlan bizodalmat, megingathatatlan kitartást, végeére mehetetlen türelmet, hogy a trianoni korbács és a sorscsapások kérélhetetlen igája alatt szenvedő, nyomorgó becsületes magyar nép a boldogabb magyar jövőt egyszer már valójában megközelíthesse s fajunk őseréjének lángra lobbanásával, lelki képességeinek megfeszítésével a jobb jövő diadalát megünnepelhesse.

bajok vannak, de a bajok elmerésítésével nem lehet azokat orvosolni. Itt a köcsönös megértés vezethet csak célhoz. Mi például a legnagyobb elismeréssel viseltetünk azok iránt, akik a mosani aratási idő alatt, kora reggeltől késő estig, sőt sokszor az éjszakai nyugalomra rendelt órákat is felhasználva, iparkodnak maguk és családjuk részére a mindennapi biztosítani. És igen nagy részvétellel vagyunk azok iránt, akikben meg van ugyan a munkakészség, de nincs meg az alkalom és így téltenségre kárthatva, szinte irigykedve nézik a szerencsésebb, dolgozni tudó embertársaiknak, nem épen irigylésreméltó, szinte emberfeletti küzdelmét a kenyérért.

Tehát mi is látjuk a bajokat és mi is küzdünk egy igazságosabb, egy krisztusibb jövő bekövetkezéséért, de nem úgy, hogy a látogó sebekre ecetet öntünk és így azokat még jobban elmérgesítjük, hanem a krisztusi szeretet balzsamával törekszünk azokat gyógyítani olyképen, hogy a dolgozó tömegek mindenki által megbecsültesse, a munkaalkalmat nélkülözők pedig az irányító körök által minél előbb munkához juttassanak. Tehát küzdünk egy olyan társadalmi berendezkedés eljöveteleért, melyben, ha lesznek is szegények, nyomorgók lenni nem szabad, vagyis mi magasabb élet-színvonalra öhajjuk emelni az embereket, szemben azokkal, akik az elégedetlenség szításával még mélyebbre akarják taszítani. Ez a különbség közöttünk, a krisztusi világszemlélet légkörében élők... és azok között, akik Marx zászlójára esküdtek.

Ha DEBRECENBE utazik, keresse fel

HALÁSZ NÁNDOR ékszerész üzletét

a Debreceni Első Takarékpénztár palotájában

ahol legolcsóbban vásárolhat mindennemű arany és ezüst ékszereket!

A földteherrendezési reform életbeléptetése.

A gazdavidelmi rendelkezések aktuálissá tették a földteherrendezési eljárás reformját. Illetékes helyről nyert információ alapján közölhetjük gazdátársainkkal, hogy az erre irányuló munkálatok már befejezés előtt állanak és a kormány már a jövő hónapban tárgyalni fog az érdek-képviselőkkel.

Az új rendelet módot fog nyújtani a földteherrendező bizottságnak (FOB-nak) arra, hogy a teherrendezésre jogosult gazdák ügyét a legmesszebbmenő egyéni eljárásban részesítse és a gazdaadósságok problémáját hosszabb időre nyugópontra juttassa.

A FOB-nál már régebben benyújtott szanalási kérelmek túlnyomó része egyelőre nem kerül érdemleges elintézés alá, miután a döntést már a készdöbön álló teherrendezési reform szellemében igyekeznek a FOB megtenni. Legfeljebb az a néhány ügy kerül mostanában lebonyolításra, melyeknél az eddigiek is biztosítják a hitelezők és adósok megegyezését. Az ilyen ügyek száma azonban egészen elenyésző.

Fontos volna a földteherrendezési reform során a kamatterhek enyhítése. E tekintetben azonban a kormány pénzügyi okokból nem létesítheti a bankok által kezdeményezett kamatsegély alapot, hanem csak a hivatalos bankra remélhető további csökkentésével párhuzamosan akar a gazdákon segíteni.

— Az aszály és rozsdakárokat a helyi előjáróságoknál sürgősen be kell jelenteni és kérni kell a károk megállapítását.

TÁRCA.

A legvitézebb huszárezredes élettörténetéből.

Nagykálló nagyközség, Szabolcs-vármegye egykori székvárosa báró vitézvári Simonyi József hírneves huszárezredesnek születési hajlékát márványemléktáblával óhajtja megjelölni. Nagykálló valószínűleg nem vaktáblól, hanem történelmi megállapítások és kézzel fogható bizonyítékok alapján rendezte a maga házi ünnepségét. Mégis jó lesz talán rámutatni, hogy Simonyi őbester születési helye és éve teljes bizonyossággal nincs még eldöntve, habár a közhiedelem Nagykálló mellett tör lándzsát. Ezzel szemben a Mária Terézia-rend 1857-ben Bécsben kiadott évkönyve Szoboszlót teszi Simonyi ezredes születéshelyéül. Honnan vette Winterfeld, a rend évkönyvének szerkesztője a maga adatait, el sem tudjuk képzelni. Mindenesetre lenni kell erre nézve valami felvilágosító okmányok, vagy az egykori cs. és kir. hadilevéltárban, vagy a Mária Terézia-rend levéltárában. Ha ezeknek betekintése lehetővé tételnek, onnan majd kiderülne az igazság. A Szoboszlón megejtett idevonatkozó kutatások nemleges eredménnyel jártak. Más adatok arról szólnak, hogy Simonyi József Nyírtass szabolcsmezei községben született volna.

Simonyi József báró a mosonvármegyei Simon-Barbócsy nemes család tisztánura került ágából származott. Életrajzi adatait többben megírták. Jókai Mór koszorus irónk „A legvitézebb huszárezredes” címen hosszabb regényes elbeszélést írt róla, mely összes műveiben is megjelent. Déri Gyula író és Kállay Ubul

Moratóriumot kérnek az iparosok és kereskedők.

Az iparosok és kereskedők megmozdultak és ismételt impozáns gyűléseken követelték, hogy az ő súlyyodó hajójukon is tömjé be a legtátongóbb lyukakat a kormány.

Gyakorlatból ismerjük az ipar és kereskedelem szánalmasan vergődő állapotát, a negyedére, a legjobb esetben felére csökkent forgalmát, a változatlan, sőt emelkedő közterhek és a kilátástalanság deprimáló légkörét. Így egyáltalán nem tartjuk tulzottnak a kereskedelem és ipar vészkiáltását.

Tudjuk azt is, hogy a kereskedők és iparosok, már csak intelligenciájuknál fogva is, nem álmódoznak rögtön fenéig tejfel állapotról, mert senkinek sem kell magyarázni, hogy gyökeres gyógyulást csak a világhelyzet esedékes nagy fordulata hozhat.

Ellenben az iparosok és kereskedők kérik, sőt követelik azt, hogy költözzék be legégetőbb sebeiket, hogy ezekkel a költésekkel legalább átmenihessék magukat a jövő számára.

Nem lehet véleménykülönbség abban, hogy jogos a követelésük és soronkívüli elintéztést követel, mert itt nemcsak két értékes társadalmi réteg sorsáról van szó, hanem az ország gazdasági életének lendítőkerekéről.

Az ország közvéleménye is mellettük van s a gazdamoratórium elrendelésével mindjobban kívánja az általános, kereskedőkre és iparosokra is kiterjedő fizetési türelmi idő megadását.

A kérdésnek az országos demonstráció megvilágította mélyen fekvő okait.

A hitelválság az egyik forrása a kereskedők bajainak. A bankzárta teljesen leállította az ország hitelét. A külföldi hitelezés teljesen megszűnt. A forgalom megbénult a külföld felé, az export-import megszűnt, ami még nem volna tragikus baj, ha a magyar kereskedelem hiteligényeit a magyar gyárak kellőképp ki tudták volna elégíteni.

A gyárak azonban nem ismerték fel a magyar kereskedelem fogyasztó-képességének nagy horderejét és nem kerültek abba a helyzetbe, hogy ezt javukra már csak józan érdekből is ki tudták volna használni.

Ehelyett a magyar gyárak megszüntették a hitelezést, lejáratták az összes tételeket; áttértek máriól-holnapra a készpénzforgalomra.

Ez a felfogás döntötte a kereskedők százait a fizetésekre teltségbe, hogy régi tartozásaikat is fizessék és újabb árukat is tudjanak venni.

Megértést kell e téren is létrehozni, hogy élhesünk.

Rendezték a vármegyei hozzájárulási hátralékokat és a községi alkalmazottak járandóságainak kifizetését.

Országszerte, amióta a kormány a községek vármegyei hozzájárulását megszüntette és a vármegyei pótdadót életbeléptette, állandó a panasz, hogy a községek tisztviselői és alkalmazottai nem kapják pontosan havi járandóságaikat és ezért megélhetésükben sok helyen zavar állott be. Az új rendelkezés szerint a községi tisztviselők és alkalmazottak a községek pénztárából kapják meg fizetésüket s miután az adók mostanában az egész ország területén gyengén folynak be a községek pénztárába, elseje körül soha sincsen annyi pénz,

hogy a fizetéseket folyósítani tudják. A tisztviselők és alkalmazottak fizetésének késedelmes kiutalásának az is oka volt, hogy a községeknek elsősorban a hátralékos vármegyei hozzájárulásokat kellett kiegyenlíteniük, ami ugyszólván teljesen kimerítette a pénztárukat.

Korányi pénzügyminiszter most rendeletet bocsátott ki, amely szabályozza a községeknek az 1931. év végén fennálló hátralékos vármegyei hozzájárulási befizetését. A pénzügyminiszter ez ügyben most úgy intézkedett, hogy tekintettel az egyes községekkel szemben a vármegyei hozzájárulási hátraléokra, amely olyan nagymérvű, hogy ennek folytán az adóhivatalok által megállapított megosztási kulcs alapján befolyó adókból a községek részére csak rendkívül kismérvű részesedés jut, ezekből pedig a tisztviselők és az alkalmazottak járandóságait fizetni nem képesek, ezért, hogy a községek a befolyó adókból a szükségleteiknek megfelelő nagyobb részesedést kaphassanak és hogy a községi alkalmazottak illetményei lehetőleg fedeztetők legyenek: három évi halasztást engedélyez az 1931. évi dec. 21-én fennálló vármegyei hozzájárulás hátralék ama részének befizetésére, amely az 1931. évi összeget meghaladja.

A pénzügyminiszter ezen intézkedésében megemlíti, hogy reméli, hogy a községi tisztviselők és alkalmazottak július elsejétől kezdve állandóan rendszeresen kaphatják járandóságaikat.

— A Prométhé nevű francia tengeralattjáró hajó Cherbourg kikötő előtt 63 főnyi legénységével elsüllyedt. Legénysége másfél napig élt a tenger víze alatt. A hajót nem lehet kiemelni,

jóslól. Ez a birtok volt a legértékesebb része a Simonyi-féle birtoknak. Jelenleg Tisza Kálmán tulajdona oláh megszállott területen.

Amilyen hősiés nimbusz övezte Simonyi őbester, olyan regényes volt a házassága is. 1819-ben Tarnopolban szolgált mint huszárezredcs. Ötven év felé hajló ember volt, amikor Bécsből egy meghívó érkezett hozzá, hogy sürgősen jelentkezzen a császárnál. Azonnal utrakelt. Simonyi az utnak legnagyobb részét lóháton tette meg. Egy főhadnagy segéd-tisztet és két huszárt vitt magával. Bécsbe érkezve, sietősen jelentkezett a főudvarmesternél, hogy kihallgatásra vezesse. Ez azt az utasítást adta Simonyinak, hogy előbb a császárné és királyné ő felségéhez kell mennie kihallgatásra. Simonyi nyomban jelentkezett is. A királyné kedvesen fogadta. Beszélgetés közben a királyné csodálkozását fejezte ki, hogy Simonyi báró még mindig nőtlen. Simonyi észbe kapott, mert sejtett valamit s parirozni akart, amikor a királyné megszólalt:

— Kedves Simonyi! Önnek nem szabad nőtlennek maradni. Kötelessége megnősülni. Elhatároztuk azért a császár-királyal, hogy Ön a legrövidebb idő alatt nőül veszi Leiner Teréz Franciskát, a saját parancsnokló tábornokának, Leiner Ferenc urnak a kedves leányát, akinek édesanyja Tarnowszky—Tarnowszka grófnő és több galíciai uradalom tulajdonosa. Megértette Simonyi ezredes ur! Az esküvő itt lesz Bécsben és azon mi is meg fogunk jelenni. Főudvarmesternő! Bocsássa be Simonyi báró elé a hölgyeket!

Simonyit végtelen meglepte a legfelsőbb akarat. Sok küzdelmes,

vészes csatában résztvett, de még ilyen veszedelmes helyzetben nem volt része. Jószerint még magához sem jött a meglepetéstől, amikor a főudvarmesternő egy idősebb urhölgyet és egy 25 évesnek látszó leányt vezetett elő és mutatott be: a leendő anyóst és a menyasszony-jelöltet. Simonyi fészes haptákat vágott, illedelmesen meghajotta magát, kezét csókolta a hölgyeknek. Alig váltottak vele a nők pár udvarias szót, a királynő újra megszólalt:

— Simonyi báró! Őfelsége a császár és király parancsba adta, hogy ha a hölgyekkel megismerkedett, vonuljon át a Felső lakosztályába és ott jelentkezzen előtte, hogy a legfelsőbb utasítást átvegye!...

Hát bizony vitézvári Simonyi Józseffel kissé forgott az ég és a föld, de azért volt vitéz katona, hogy tudta, ami parancs, parancs. Átvonult a Hofburg másik részébe. Ott csakhamar a császár-király elé állították. I. Ferenc nem sokat teketóriázott a dologgal, hanem az ő sajátos dialektusában a feszengő, izzadó Simonyi báróhoz e szavakat intézte:

— Felette örülök, hogy neked fiam megtetszett a Leiner Teréz. Kedves, derék hölgy! Jó nevelésben volt része. A mamája is igen szeretetre méltó. A leány árva. Ma este tartásotok meg az eljegyzést, 30 nap múlva pedig az esküvőt itt a Hofburg templomban. Az esküvőre drága nőmmel mi is kegyeskedünk lefáradni lakosztályunkból, mert a Tarnowszka grófnő és kedves jövőbeli menyasszonyod igen-igen kedves gyermekeink! Császári és királyi kegyelmünk legyen ve'd!...

Igy esett bele vitézvári báró Simonyi őbester u a házasságba.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor Bélteky Lajos lelkész, délután 3 órakor Fehér János segédlelkész prédikál.

— **Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának** július 11-iki ülésén Rásó István alispán elnökölt. Az alispáni jelentés meghallgatása után dr. Gaál Mihály bizottsági tag a mezőgazdasági munkásság súlyos, alig viselhető helyzetét tette szóvá. A munkanélküliség egyre fenyegetőbb növekedését vázolta. Dr. Újvárossy Szabó Lajos biz. tag a lehetetlenül alacsony napszámbevételeket kifogásolta. A napszámbevételek minimumát megállapítani szükségesnek látja. Surgoth Jenő gazdasági főfelügyelő, Rásó István alispán és Váczy József biz. tag a munkásnép között elharapózott féktelen izgatásokat említették fel. A becsületlen, dolgos munkásemberek, akik önhibájukon kívül nem juthattak aratási munkákhoz, az utépitéseknél s egyéb közmunkáknál fognak segíteni. A pénzügyigazgatásról jelentéshez dr. Gaál Mihály szólott. Jelezte, hogy a fagykárók, rovarkárók, rozsdák és aszály fellépése miatt a gabonatermés kétharmada elpusztult, kisgazdáink ismételtelen nem tudják fizetni közterheiket. Kimondotta a bizottság, hogy a becsültségoknál az aratás alatt és után is lehet jelenteni.

— **Hajdúvármegye kisgyűlésének** július 12-én a legfontosabb tárgya a hajduböszörményi református iskolák válságos anyagi helyzete volt. Egy ízben már e célra 15 ezer pengő segélyt megszavazott az ottani városi képviselőtestület, ez azonban nem elég, mert a leányiskola fenntartása is az egyház nyakába szorult s ezzel együtt még újabb 42 ezer pengő segélyre van szüksége a ref. egyháznak. A városi képviselőtestület ezt a segélyt nem szavazta meg. Felebbezés folytán került az ügy a kisgyűléshez. A kisgyűlés dr. Uzonyi György, Kálmán Ferenc, dr. Molnár Béla bizottsági tagok és Rásó István elnököl alispán hozzászólásai után feloldotta Böszörmény város elutasító határozatát és felhívta a képviselőtestületet, hogy mivel ref. egyháznak törvényszerű kötelessége a polgári leányiskola fenntartása is, az egyház felelősen iskolai kiadásait szavazza meg, mert ha ezt nem teszi, aránytalanul nagyobb költségről kell majd gondoskodnia a város terhére.

— **A lausannei jóvátételi megegyezés** alkalmával Anglia és Franciaország közösen is bármi szerződésre lépnek, hogy minden ezután felmerülő gazdasági, pénzügyi, politikai kérdésben együtt fognak működni és pedig lausannei szellemben. Felhívták a többi hatalmakat is Oroszország kivételével a csatlakozásra. Olaszország és Belgium azonnal csatlakoztak. Németország csatlakozása is küszöbön áll.

— **20 millió dollár magyar kölcsön.** Egy báselei értesítés jelentette, hogy a jegybankok igazgatóinak ottani értekezletén többek közt megvitatták a magyar kölcsön ügyét is. A magyar kölcsön összege 20 millió dollár lenne. Az igazgatók egyetértettek abban, hogy a Nemzetközi Fizetések Bankjának vállalnia kell azt a feladatot, amelynek végrehajtására a lausannei értekezlet határozatai felkértek.

— **A vér fölfrissítése** céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet inni.

— **A magyar revíziós mozgalom** támogatásához a legutóbbi időben a pápa ő szentsége és Schweiz köztársaság csatlakoztak.

— **Braziliában** újra zavargások támadtak. Sao Paoló milliós város lakossága lázadt fel a központi kormányzat ellen, de úgy látszik, ismétellen magára maradt.

— **A chilei forradalom** lecsendesült.

— **Az időjárás abnormis.** A roppant hőség leégett minden terményt, veteményeket, zöldségféléket. A gyümölcs érése, szőlő fejlődése is teljesen megakadt. Ha közelesen eső nem lesz, a tengeri termés hozama egészen alászáll. A hetek óta tartó afrikai hőség kimondhatatlan károkat okozott minden vonalon, de legtöbbet a gabonatermelőknek.

— **Az inségakció Hajdúvármegyében.** Báró Vay László főispán elnökölte a július 13-án Hajdúvármegye összes megyei városainak és községeinek bevonásával értekezlet volt a vármegyén az inségakció megyebeli megszervezéséről. A nagyjelentőségű akció Rásó István alispán ismerteite részletesen a beérkezett hatósági jelentések kapcsán. Minden valószínűség szerint vármegyeszerte népkonyhákat fognak felállítani s az inségakció ilyen módon fogják részben lebonyolítani.

— **A nem német keleti jóvátételi konferenciát,** valamint a közép- és kelet-európai gazdasági konferenciát augusztus és szeptember hónapban fogják megtartani. Az államilános világgazdasági konferencia csak ezután jön majd. A jóvátételi fizetések teljesítését Lausanneben f. évi dec. 15-ig felfüggesztették. Hogy az Egyesült Államok elengedjék-e sajtó dicsőisáikkal szemben fenálló háborús tartozásaikat, ez még a jövő titka.

— **Öngyilkosságok, szerencsétlenségek.** Hajduböszörményben Gajdán Gábor 56 éves földműves, Püspökladányban Biró István 21 éves péksegéd öngyilkosok lettek. Temetésükre az ügyészség engedélyt adott.

— **Hajdudorogon** Volosinyovszky János 4 éves gyermeket külső sérülésekkel halva találták. A vizsgálat ezirányban megindult.

— **Leszurással megfenyegetett végrehajtó.** Szabó Mihály hajdusoboszlói lakos a nála megjelent báró Dániel Elek kir. jbr. végrehajtót leszurással fenyegette meg. Báró Dániel Elek végrehajtó Szabót feljelentette a debreceni kir. ügyészségnél.

— **Newyork hatalmas tengeri kiránduló furdőhelyén** Coney Islandon az ottani villanegyed a napokban kigyuladt. A veszedelmes tűz egész utcákat, hatalmas palotákat porrá égetett. A kár öt millió dollár. Sokan csak a pusztuló életüket tudták megmenteni.

— **Az országos pomológiai bizottság** és a m. kir. kerészeti tanintézet Budapesten I. Nagybaldogasszony-utja 45. szám alatt f. évi aug. 19—22. napjain a nyári gyümölcsökből és dinnyékből, okt. 30-tól nov. 2-ig az őszi gyümölcs és szőlő termésekből országos kiállítás rendez. Érdeklődőknek részletes tudnivalókat küld fenti cím.

— **Intimitások a rádióról.** Rengeteg intimitást, pletykát, hírt és riportot közöl a Délbáb a rádióról és a studióról. A népszerű képeslap a legpontosabb és legmegbízhatóbb cikkekben számol be a rádió, színház és a filmvilág újdonságairól, azonkívül, hogy számtalan érdekesnél érdekesebb pompás tézkarcszerű képből mutatja be az aktualitásokat. Egy száma 26 fillér.

— **Lehetőleg hatósági bizonyítvánnyal** jelentkezzenek a betegek a klinikán. Ismételtelen előfordult, hogy a klinikai vagy kórházi kezelésre jelentkezők hamis adatokat mondtak be a fevéletkor. Az ez alkalomból tapasztalt sokszor hosszabb eljárást igénylő kellemetlenségek elkerülése végett figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy minden ápolásra szoruló lehetőleg magával hozza személyazonosságáról, jövedelem, kereset vagy vagyoni állapotáról szóló bizonyítványát. A vagyoni bizonyítványtól eltekint a kórház, illetve a klinika abban az esetben, ha az illető az ápolási költség két heti összegét előre lefizeti, vagy ha a betegség oly körülmények között következett be, hogy bizonyítvány beszerzésére nem volt idő.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik megboldogult jó feleségem elhunytá alkalmából mélyszégyászunkban felkerestek, részvétüket nyilvánítani szivesek voltak s ezáltal nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek; ezután mondunk hálás szívvel őszinte köszönetet. Hajdusoboszló, 1932. évi július hó 12. **Grünfeld Hermann és családjá.**

— **Megszakadtak a magyar-osztrák kereskedelmi tárgyalások.** Július 15-én éjfél tájban megtörtént, hogy a magyar bizottság nem fogadta el az osztrák előterjesztést, behozatali tilalmat léptettek életbe a gyümölcs- és fűszerekkel szemben. Az osztrákok a maguk nagy iparuknak boldogulását magyar pénzzel akarnak biztosítani.

— **Apácarend Püspökladányban.** Dessewffy Elemér szentszéki tanácsos dr. Szmracsányi Lajos egri érsekkpásztor engedélyével „Az Isteni Megváltó Leányai” női szerzetesrendet telepíti le Püspökladányban. A világhíres apácarend tagjai már ez év szeptemberétől kezdve megkezdik a tanítást Püspökladányban.

— **Mussolini fiai Budapestre jönnek.** Tíz nap múlva az olasz balillák nyolcszáz tagu csoportja érkezik Budapestre, hogy közelebről megismerjék Magyarországot. A balillák különvonattal jönnek és Budapestten ünnepélyes fogadtatást készítenek elő számukra. Közöttük lesz Mussolini két fia is. Az olasz fiatalok nyolc napig maradnak Magyarországon és ezalatt nemcsak a főváros nevezetességeit tekintik meg, hanem vidéki kirándulásokat is tesznek.

— **Nem engedélyezték a balmazújvárosi szektáriusok működését.** Legutóbb „Jehova tanúi” elnevezéssel egy fantasztikus elveket hirdető gyülekezet kezdett működni Balmazújvárosban. Mindenféle esz-közzel igyekeztek magukhoz édesgetni a tudatlan embereket, sőt mint a közigazgatási bizottságban egy alkalommal szóvá is tették, azzal verbuválták a hívőket, hogy náluk nem kell egyházi adót fizetni. A hatóságok a szektáriusok gyűlésezését betiltották és ehhez hozzájárult Rásó István alispán is. Az alispán határozata ellen a szekta vezetői Nemes Elek és társai felfolyomódással elé a belügyminiszterhez. Most érkezett meg a vármegyéhez a belügyminiszter értesítése, amely jóváhagyja az alispán döntését és a szekta gyülekezését nem engedi meg. Hajdusoboszlón is elérkezett annak az ideje, hogy a vallásbolondilókkal egyszersmindenkorra végezen a hatóság. Feles számmal vannak itt is olyan egyének, akiknek vallási felfogása és működése a közrendre veszélyes.

ARATÓVERSENY.

„Rekordoztak” már mindenben, Szépség, rutság versenyekben. Ki tud messzebb sercinteni, Vagy féllábon hátramenni?!

Futó, ugró, uszó, vivó, Tánc, repülő, evő, ivó, Sőt még furcsább versenyeket, Már minden nép rendezgetett!

De legméltóbb versenyt éppen Te rendeztél sorsvert népem, Nagykátán, hol a legények —! Aratásban versenyzének!

E versenynél nincs hasznosabb, Áldásosabb, magyarosabb! S akik első lettek köztük: Kalappal le! Ugy köszöntsük!!!

CEGLÉDY ANTAL.

— **A has teltsége, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbelhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértőlulások eliensúlyozhatók.** Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a **Ferenc József** vizel különbözően az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszertületekben kapható.

— **A gyümölcstermelők orsz. egyesülete** július 14-én Budapesten tartotta dr. Kállay Miklós orsz. gyűl. képviselő elnökölte alatt nagyszabásu ankétját, amelyen Gyömöréy György főispán, az egyesület alelnöke beszámolt arról a fő- és alispáni értekezletről, amely a megalakulást megelőzte, közölvén, hogy a „Gyümölcstermelők Országos Egyesületé”-nek ügyét úgy a földművelésügyi miniszter, mint a belügyminiszter és a közigazgatási hatóságok is magukévé tették. Rámutatott arra, hogy a gyümölcstermelésben oly nagy vagyon rejlik, hogy az a mai viszonyok mellett a buzatermelést és állattenyésztést messze túlhaladja.

— **Háborus érmek viselése.** A kormány egy kiadott rendeletében kívánatosnak tartja, hogy a tanári és tanítói kar, általában a közszolgálatban álló tisztviselők a háborus emlékérmel, vagy annak kisebbitett mását különösen iskolai és társadalmi ünnepeken viseljék, annak bizonyosságául, hogy háborus kötelezettségüknek eleget tettek. Ezt az emlékérmel a kormányzó adományozta s az érem kisebbitett mását természetesen csak az viselheti, aki a rendes éremnek is birtokosa.

— **A megátkozott Kóburgok tragédiája.** A Magyarország július 16-án megjelent számában új riport-sorozat közlését kezdte meg, amely bizonyára nagy feltűnést és érdeklődést kelt a magyar olvasóközönség körében. A cikksorozat a magyarországi Kóburgokról szól, akiknek világhatalma száz évvel ezelőtt bontakozott ki, amikor az egyik Kóburg herceg feleségül vette Magyarországgal leggazdagabb hercegnőt. „A megátkozott Kóburgok tragédiája” című riport-sorozatot Rab Gusztáv írja.

— **Magyar ember nyerte meg a világ legnagyobb keresztretjévdny-díját.** Londonban tüzték ki a világ legnagyobb keresztretjévdny-díját. A díj ötezer font, tehát több, mint százezer pengő volt. A keresztretjévdny-pályázat győztese egy Londonban élő magyar kereskedő, Simkó Árpád lett, aki már kézhez is vette a nagy díjat. A londoni pályázaton háromnegyed millió ember vett részt és Simkó Árpád, aki évtizedek óta előfizetője Tolnai Világlapjának, a keresztretjévdny-t Tolnai Világlapjának segítségével fejtette meg.

— **A gazdákat védő rendelet főbb rendelkezései.** Mint már említettük, megjelent a gazdavidő rendelet, mely a várakozásoknak sok tekintetben nem felel meg. Lényege az, hogy október 31-ig kiméleti időt biztosítsunk a mezőgazdasági ingatlanok számára. Akiknek terhei a kataszteri tisztajövedelem 20-szorosát meghaladják, azokat a rendelet minden további költségektől és végrehajtásoktól mentesíti. Akiknek adóssága a kataszteri tisztajövedelem 40-szeresét haladja meg és még kamatot sem tudnak fizetni, azokat csak a perek költségeitől mentesíti és az árveréseket tiltja be a rendelet. A kiméleti idő alkalmazását a gazdának magának kell kérni a bíróságtól. Aki a kedvezményeket igénybe veszi, azt saját birtokán zárgondnoknak tekintik s számadását november 15-ig tartozik a bíróságnak beadni. Köztartozásokat, adókat, betegségélezési, tűzbiztosítási díjakat s haszonbért, szolgálati viszonyból eredő tartozásokat fizetni kell. Az ipari szolgáltatásoknak díját, továbbá orvosi, ügyvédi, mérnöki szolgáltatások díját csak akkor, ha azok 1931 márc. 31. után keletkeztek. A kereskedők és iparosok így követeléseiket a kiméleti idő alatt nem tudják érvényesíteni.

— **Kényszeregyezségi eljárás és az ügyvédjöléti részesezés.** A kormány tagjai szerdán minisztertanácsot tartottak gróf Károlyi Gyula miniszterelnök elnöklésével. A minisztertanácsban Walkó külgazdasági miniszter a lausannei konferencia lefolyását és az ez alkalomból ott folytatott tárgyalásait ismertette. Elfogadta a minisztertanács a csődönkívüli kényszeregyezségi eljárás egyszerűsítése, olcsóbbá tétele és az ezzel kapcsolatos rendelkezések tárgyában kiadandó kormányrendelet tervezetét. Ezzel a kormányrendelettel összefüggésben, amely a legközelebbi időben fog a hivatalos lapban kihirdettni, hogy az igazságügyminiszter legközelebbi rendelettel bocsátja ki saját hatáskörében annak a februárban már kiadott kormányrendeletnek végrehajtása tárgyában, amely a közmegbíztásban eljáró ügyvédek és egyéb személyek részére bíróság előtti eljárásokban megállapított díjak egy részének ügyvédi jöléti célokra való fordítását szabályozza.

— **A kartellbizottság az árak leszállítása mellett.** A kartellbizottság báró Perényi Zsigmond elnöklésével a napokban tartott ülésén foglalkozott a szén, a nyersbőr és a növényvédelmi szerek árának kérdésével. A kartellbizottság felkéri az árelemző bizottságot az árak leszállítására irányuló tárgyalások folytatására avégből, hogy az eredmények országos közszempontok szerint is minden irányban kielégítőek és megnyugtatók legyenek.

— **Balaton kiállítás.** Ünnepléses külsőségek között, nagyszámú közönség előtt nyitotta meg Tormay Géza államtitkár július 16-án Siófokon az „Igy nyaraljunk a Balatonon” kiállítást, amely a balatoni építészeti és nyaraló kulturát kívánja propagálni. A külön e célra épített hatalmas méretű kiállítási csarnokban speciális balatoni nyaralóterveket és balatonmenti építkezéshöz szükséges korszerű építőanyagokat állítottak ki, de felvonul minden más olyan új és modern felszerelés, ami a nyaralási és fürdőkultúrával összefüggésben van. A magyar királyi államvasutak az ország minden állomásáról 8 napig érvényes 33 százalékos kedvezményes menetjegyeket adnak ki a Balatonra és vissza.

Nyári árjegyzék.

Mosó voál — — — —	P — 68	Divat mouline mintás —	P 2-98
Japán crep — — — —	P — 60	Schantung minden színben	P 2-78
I. burett nyers színben	P — 98	Szines selyem burett —	P 1-85
Mosóselyem — — — —	P — 95	Paplan selyem brokát	
I. crepedeschine — — —	P 4-38	140 széles — — — —	P 5-50
Divatmintás grenadin		Mosóselyem I. minőség	
100 széles — — — —	P 1-50	divat pet yekkel — — —	P 1-25
Selyemfényű panama — —	P 1-38	Nyersselyem nyersszinben	P 3-20
Sima georgette minden		Szines mintás nyersselyem	P 4-—
színben — — — —	P 4-90		

Maradékok minden cikkben potomáron.

„Béke” divatáruház Debrecen

Szentanna-utca 2.

Ezen árjegyzék felmutatása ellenében 50 pengő vásárlásnál, ha az nem egyszerre történik is, a vasuti költséget visszatéríttem.

Hajduszoboszlóiak találkozóhelye az István király szálloda Budapest, VI., Podmaniczky-utca 8.

Nyugati-pályaudvar mellett. A szállodában étterem, kávéház és am. bar. Telefonszámok (Interurban): 202-43, 294-34. Sürgőnycim: Hotelist.

Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda. Minden szobában központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, lift. A szállodában kávéház, cukrászda és fodrász-terem. A keleti pályaudvartól közvetlen villamos összeköttetés: 2-es és 46-os kocsikkal.

— **Munkahadseregbe akarják tömöríteni az ország 800 ezer munkanélkülijét.** Dr. Sipőcz Jenő Budapest polgármestere a munkanélküliséggel kapcsolatban nagyszabású előterjesztést tett a kormánynak. Rámutatott arra, hogy az inségakciók egymagukban sem gazdasági, sem erkölcsi szempontból nem alkalmasak a munkanélküliség és munkanélküliek nyomorának még átmeneti megszüntetésére sem Magyarországon 800 ezer munkanélküli családító van. Arról szó sem lehet, hogy a munkanélküliség leküzdésére az adófizetők terheit emeljék vagy új adónemet vezessenek be. Az államra vagy a községre sem lehet hárítani a segélyek terheit. A polgárok önkéntes adakozására számítani pedig nem lehet. A megoldás csak az lehet — írja előterjesztésében a polgármester — hogy az összes munkanélkülieket egy munkahadseregbe kell tömöríteni. Hatalmas táborokat kell létesíteni katonai parancsnokság alatt. A munka díját kis zsebpénzen kívül családoknak kiutalni. Munkahadsereggel utépitést, csatornázást, mezőgazdasági telepítést kell végeztetni szükségmunka címén. A szükséges pénzüsszeget kül-, vagy belföldi kölcsönből kell biztosítani.

— **A most érő gyümölcsök házi feldolgozását ismerteti a „Növényvédelem” és „Kerészet” legújabb száma.** Cikkeket közöl még a must hideg uton való konzerválásáról, a gyümölcsfák meddőségéről, a gyengén fejlődő és pusztuló fiatal fákról, a köszméte és ribizli időletti levélhullásáról, a málna terméketlenségéről, a helyes szemzésről stb. A dusan illusztrált két lapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, V., Földmívelésügyi Minisztérium) egy alkalommal díjtalanul küld mulatványszámot.

Kiadó lakás. Nagyon szép három szobás lakás új házban, gyönyörűen kifestve, minden mellékkeliséggel kiadó. Ugyancsak kiadó egy rendbeli egy szobakonyhás és hozzávaló mellékkeliségekből álló, nagyon szépen festett lakás, a járda mentén. Ertekezhetni V. tized Isonzó-utca 152 hsz. alatt.

— **A gazdavidő rendelet ismertetése.** Írta: dr. Krüger Aladár. Kevés kormányintézkedést előzött meg olyan széleskörű érdeklődés országsszerte, mint a most megjelent gazdavidő rendeletet. A gazdavidő nemcsak a gazdákat, hanem a kereskedőket, iparosokat, bankokat, általában mindazokat érdekli, akik a mezőgazdasággal bármiféle vonatkozásban állanak. A gazdavidő rendelet a mezőgazdák egyes kategóriáira bizonyos kiméletet állapít meg és kedvezményeket biztosít részükre a peres és végrehajtási eljárás terén. A kedvezmények megadása tehát a gyakorlati megoldás szempontjából áthelyezte a kérdés súlypontját jogi területre. A rendelet jogi alkotás ugyan, de mindenkit érdekel. A jogi rendelkezések azonban a jog anyai különböző területére nyulnak be, hogy a rendelet laikus ember nehezen értheti meg. Szükséges volt tehát a rendelet anyagát nem szakemberek által is könnyen megérthető módon feldolgozni. Ezt a munkát végezte el dr. Krüger Aladár országgyűlési képviselő „A gazdavidő rendelet ismertetése” című füzetében. Krüger részt vett a rendelet megszövegezésében és a megelőző tanácskozásokon is, a leghivatottabb volt tehát a népszerű ismertetés megírására. Munkájában a jogász éleslátását egyesíti az életet ismerő politikus gyakorlati érzékével. Feltétlenül szükséges tehát ennek az ismertetésnek a megszerzése elsősorban az érdekelt gazdák községe, de a kereskedők, iparosok, pénzügyezetek részére is. Sőt gyakorlati jogászoknak, bírálóknak és ügyvédeknek is szükséges Krüger ismertetésének beszerzése, mert annak elolvasása után a jogászok részére is első tekintetre bonyolultnak látszó rendelet alapelveivel és főbb intézkedéseivel, valamint az egyes rendelkezések céljával egyszerre tisztában lehetnek. Az ismertetés végén Krüger közli a hivatalos rendelet teljes szövegét is. A munkát izléses zsebkönyv formájában a Pallas részvénytársaság nyomdájára állította ki és olcsó árával lehetővé tette, hogy minden érdeklődő megszerezhesse. Ára 50 fillér, kapható minden könyvkereskedésben.

— **„Bűnös Marietta?”** A „Nyil” következő száma Marschalkó Lajos debreceni szerkesztő lüktető, érdekes és fordulatos cselekményű regényét közli. Marschalkó ama kevés magyar író közé tartozik, akik nálunk meglehetősen elhanyagolt kaland-regény típusát művelik szerencsés kézzel és ráteremtéssel. Az új regény egy vidéki színész története. Szilassy Marietta — a hősnő — történetében Marschalkó Lajos annak a nőnek az életét írja meg, aki a siker, érvényesülés érdekében kénytelen kint az élet szinpadán játszani. Egy tragikus esemény kapcsán gyilkosság gyanújába keveredik, mert az emberek, akik előtt mindig ezt a vampirszeretet alakította, nem tudnak hinni ártatlanságában. A mindvégig izgalmas cselekmény mellett, sikerült, életből látott ember-figurák, a szerencsés millió-rajz teszik teljessé és élvezetessé ezt a regényt.

A hajduszoboszlói kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóságtól. 1672—1932. tk. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Nádudvari Takarékpénztár végrehajlatónak Hirschberg János és társai végrehajtást szenvedők ellen indított ügyében a telekkönyvi hatóság elrendeli a végrehajtási árverési 4250 pengő tőke és járulékaiból álló követelés behajtása végett a hajduszoboszlói kir. járásbiróság területén levő Kaba községben fekvő s a kabai 1779. számú telekkönyvi betétben A. + 1., 354 helyrajzi szám alatt felvett Hirschberg Mór, Rösenfeld Miksáné Hirschberg Róza, Hirschberg Andor, Hirschberg János és Hirschberg Miklós nevével álló s a Bellekben 819 szám alatti 125 négyszögöl területű ház és udvarra 2080 pengő, továbbá ugyanazon telekkönyvi betétben A. + 2., 2334. helyrajzi szám alatt felvett ugyanazok nevével álló, a Bellekben levő 110 négyszögöl területű kertre 60 pengő kikiáltási árban.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartására: **1932. évi augusztus hó 19. napjának délelőtti 9 óráját tűzi ki.** Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a. Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegyenlíteni. (1908: XLI. tc. 25. §.) Hajduszoboszló, 1932. évi április hó 29. napján.

Dr. Bihary sk., kir. jbir. elnök.

A kiadmány hielétül: Szücs, kezelő.

Vk. 1308—1932. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Heller Zoltán budapesti (Sziv-u. 15.) ügyvéd által képviselt Gróf Testvérek végrehajlató javára közbijárással 52 P 44 f. tőkekövetelés és járuléka erejéig a hajduszoboszlói kir. járásbiróság P. 1116—1932. számú végzése elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1932. évi június hó 8. napján le- és feltűl foglalt és 2460 pengőre becsült ingóságokat, köztöltük gazdasági gépek, szerszámacél, vas, a fenti számú végzés és a Vht. 102. §-a alapján helyben, végrehajtást szenvedő üzletében 1932. évi július hó 21. napjára, délutáni fél 6 órára most kitűzött birói árverésen a legtöbbet ígérőnek, készpénzfizetés ellenében, de legalább a becsár kétharmad részéért el fogom adni, kivéve a Te. 74. §-ában részletezett esetekben.

Ezt az árverést a Vht. 20 §-a értelmében azoknak a végrehajlatóknak (csatlakozóknak) javára is kitűzőm, akik a hirdetmény kibocsátása napjáig a fenti ingókra kielégítési jogot szereztek és ellenték hátszó hatályu igénykereset nincs.

Hajduszoboszló, 1932. évi június hó 30. napján.

báró Dániel Elek kir. jbirósági végrehajlató.

Eladó ház és föld. A VII. t. 46. szám alatti, 430 négyszögölös házudvar eladó. — Ugyancsak eladó 15—20 katasztrális hold jóminőségű szántóföld jó karban levő tanyaépületekkel, közel a városhoz, a balmazújvárosi kövesut mellett. Érdeklődni lehet: Borbély Samu takarékpénztári pénztárnok urnál.